

Lærerdokument til escape room 1 – Redaktionen. Journalistik

Dette escape room er udviklet som en del af et virtuelt forløb om journalistik.

Fokus for arbejdet i øvelsen er hovedsageligt komposition og sprog i journalistik.

Teksten, der skal arbejdes med i to af rummene, er Poul Højs artikel "Og hele månen blev som blod" om 11. september 2001. Eleverne skal have læst teksten inden øvelsen.

Tidsforbrug vil variere en del fra gruppe til gruppe, men mellem 40 og 70 minutter er et estimat.

Eleverne skal deles ind i grupper – ikke alt for mange, for du som lærer har en vigtig rolle at spille, så for mange grupper vil give dig kaotiske arbejdsforhold 😊

Tanken er, at eleverne skal arbejde sig gennem rummene. For at komme videre fra hver rum, skal de løse en faglig opgave. Når de har deres svar klar, skal de ringe dig op eller skrive til dig som lærer. Hvis du godkender deres svar ud fra DINE standarder (dem vil jeg ikke sætte for os alle), giver du dem det fakta-spørgsmål, der giver koden til næste rum. Svaret er altså koden til næste rum, alt er med små bogstaver.

Når eleverne er igennem alle opgaver, har de fri.

Rummenes indhold

Eleverne starter ved SKRIVEBORDET. De svarer på spørgsmål med almen viden om medier og journalistik. De må godt google, hvis de kæmper med svarene.

I RUM 1. ELEVATOREN møder de uddrag fra fem forskellige journalistiske genrer. Elever skal sætte den rette genre på hvert uddrag, som tilsammen giver et regnestykke. Resultatet af regnestykket er koden.

I RUM 2. PÅ GANGEN skal de i dybden med teksten "Og hele månen blev som blod" og besvare tre spørgsmål om komposition og fremstillingsformer. Hver gruppe ringer op med deres svar, når de er klar – hvis svarene er gode nok, stiller læreren et spørgsmål, hvor svaret er koden til næste rum.

I RUM 3. VED PORTEN skal eleverne arbejde med journalistisk sprog.

KODE TIL RUM 1 Elevatoren	cavk3twitchtv2
KODE TIL RUM 2 På gangen	75
KODE TIL RUM 3 Ved porten	berlingske
KODE TIL PÅ GADEN	konflikt

På de følgende sider kan du se det meste af, hvad der møder eleverne i løbet af øvelsen. Ordene eller tallene markeret med gul er koderne til næste rum.

SKRIVEBORDET. Start-rummet

1. Hvert år uddeles Danmarks mest prestigefyldte pris for journalistisk arbejde. Prisen er opkaldt efter en af dansk histories største journalister. Han hed Henrik til fornavn, men hvad var hans efternavn? (brug de tre første bogstaver i efternavnet til koden)
SVAR: Cavling
2. I avissprog kaldes overskriften på en artikel ikke overskriften. Hvad kaldes den så? (brug det sidste bogstav i ordet til koden)
SVAR: Rubrik
3. Hvor mange steder i Danmark kan man uddanne sig til journalist? (tallet bruges i koden - ikke skrevet med bogstaver, men som tal)
SVAR: 3 (SDU, RUC og DMJX)
4. En af de sidste års største mediehistorier har været #metoo. På hvilket socialt medie startede bølgen for alvor med netop dette hashtag? (hele navnet bruges i koden med små bogstaver)
SVAR: Twitter
5. Hvilket medie har i 2020 og 2021 fyret et par meget markante mandlige værter efter en intern undersøgelse af kulturen på arbejdspladsen? (hele navnet bruges i koden med små bogstaver og tal)
SVAR: TV2

cavk3twitchertv2

RUM 1. ELEVATOREN

Her skal eleverne karakterisere fem forskellige typer af artikler. Hver artikel har fået et nummer, som skal bruges i koden. Se teksterne i selve escape room. De er rimeligt 'klassiske', så det burde være til at finde ud af.

Bemærk, at koden laves via et regnestykke – hvor der er både plus og minus 😊 Det kan måske driller for eleverne, hvis de ikke opdager det.

LÆSERBREV - ANMELDELSE - LEDERARTIKEL + NYHEDSANALYSE + PORTRÆT = KODEN

Koden er 75.

65-9-23+12+30=75

RUM 2. PÅ GANGEN

Her skal eleverne nu arbejde med "Og hele månen blev som blod".

1. *Hvad kendetegner den indre komposition/opbygning af artiklen? Vurdér, om nyhedstrekanten, Hey-You-See-So, Franklins story-model eller den tredje fortællemåde passer bedst på artiklen. Bevis det ud fra teksten.*
2. *Udpeg et afsnit i artiklen, hvor der er scenisk fremstilling - og forklar effekten.*
3. *Udpeg et afsnit i artiklen, hvor der er panoramisk fremstilling - og forklar effekten.*

Ring op til din lærer med svarene - hvis svarene er gode nok, giver læreren dig hjælp til at kravle over den store bunke papir, der blokerer vejen for dig mod udgangsdøren.

Når eleverne har løst opgaven, skal de svare på spørgsmålet fra dig, som er koden til næste rum:
Hvilken af de landsdækkende aviser i Danmark er ældst?

SVAR: **berlingske**

Koden skal skrives med udelukkende små bogstaver.

RUM 3. VED PORTEN DIN SIDSTE CHANCE

HVIS DU VIL UD, ER DER KUN EN MÅDE.

FIND EKSEMPLER PÅ FEM KENDETEGN VED JOURNALISTISK SPROG I "OG HELE MÅNEN BLEV SOM BLOD".

TIDEN GÅR. JEG HOLDER ØJE.

- A. Rubrikken:** *Indeholder typisk handlingsverber, overdrivelser, markante ord*
- B. Konkretisering:** *At abstrakte fænomener bliver gjort mere håndgribelige for læseren (i stedet for daginstitution = børnehave, i stedet for uro = masseslagsmål)*
- C. Sammenligning:** *Når en kompliceret problemstilling bliver sammenlignet med noget andet, vi kender, så vi bedre kan forholde os til det*
- D. Brug af sproglige billeder:** *Kraftfulde sproglige billede, der tydeliggør budskabet*
- E. Sproglige figurer:** *I ikke-traditionel nyhedsjournalistik blive brugt virkemidler fra litteraturens verden; allitterationer, markante gentagelser, anaforer, epiforer osv.*

Når du har løst denne sidste opgave, skal du sende svarene via chatten til din lærer. Hvis din løsning af opgaven er god nok, giver læreren dig sidste kode - så må vi håbe, du er nået ud i tide...

Når eleverne har løst opgaven og givet dig gode svar, kan du give dem sidste kodespørgsmål, som er:
Hvad kaldes det nyhedskriterium, som fokuserer på uenighed eller uvenskab mellem to eller flere parter?

SVAR: **konflikt**